

Eduquem educant

Cada vegada amb més freqüència arriben pares i mares a la consulta desconcertats cercant respostes. Es mostren preocupats perquè el rendiment escolar del seu fill/a ha minvat, perquè no ha adquirit bons hàbits d'higiene, imatge personal, cura i ordre (se'n va a dormir tard, no menja correctament, etc.), perquè presenta comportaments inadequats (contesta malament als pares, els menteix, els desobeeix, etc.) i altres conductes no desitjades.

Sovint aquestes situacions són conseqüència d'una educació massa permissiva i d'una manca de límits i normes per part dels pares i mares. Aquests, de vegades, atribueixen el mal comportament del nen o nena a la seva edat, al seu caràcter, a l'escola, etc. i, d'aquesta manera, defugen de les pròpies responsabilitats al respecte. Però, no es tracta de buscar culpables, es tracta d'assumir que la família és una peça fonamental en l'educació dels fills independentment dels agents educatius. No es tracta doncs de "professionalitzar" als pares i mares, és qüestió de treballar de manera responsable i conseqüent per evitar aquest tipus de situacions conflictives o altres de pitjors.

Ser pare/mare consisteix en compartir la vida i els valors amb els nostres fills/es, redescobrir un món nou agafats de la mà, i fer-ho de la manera més sensata i noble possible. Per tant, s'ha de disposar d'un títol universitari per poder educar de manera saludable? No; simplement s'ha d'utilitzar el sentit comú. I, dit així, sembla que educar a un infant sigui una cosa ben fàcil però no ho és. I, per què? Doncs perquè ens trobem en un món replet d'exigències socials i competències, un món en què volem ser els millors progenitors, els millors en el nostre àmbit laboral, els millors esportistes, etc. Moltes persones verbalitzen estimar molt als seus fills i filles però no tenir prou temps per estar amb ells/es. Això és degut a que han de passar la major part del dia intentant rendir al cent per cent en la seva feina per proveir d'allò que necessiten i/o desitgen als seus fills/es en el present i procurar-los un bon futur. I d'aquesta manera trobem infants que disposen de tot allò que volen - materialment parlant -, no obstant això els hi manca l'atenció i l'afecte dels seus pares. I això és, al cap i a la fi, el que ells més desitgen.

Els professionals que treballem en l'àmbit infantil i juvenil (mestres, professors, educadors socials, psicòlegs, etc.) ens trobem amb casos de nens i nenes amb diverses dificultats: baix rendiment/fracàs escolar i acadèmic, alteracions del son, problemes de conducta com agressivitat i desobediència... Moltes vegades aquestes dificultats són el resultat d'una crida d'atenció i/o d'una manca de límits i normes o de disciplina. La idea que nosaltres volem transmetre és que **s'educa educant**. Tot allò que fem, tot allò que diem als fills/es, o als altres, repercutirà en el desenvolupament del nostre fill/a. Nosaltres, els pares i les mares, som models a seguir per als nostres fills/es. Els nens ens conceben com a referents, es fixen en nosaltres i actuen en conseqüència als nostres actes. Aquest emmirallament en les nostres actituds constitueix els seus valors i el seu comportament i, al mateix temps, l'ajuda a desenvolupar la seva pròpia identitat i a construir la base d'un bon auto concepte i una auto imatge.

Hem de tenir en compte que la conducta es va forjant des dels primers moments de la vida de l'infant, per aquesta raó és important conèixer les lleis que regeixen aquest aprenentatge. Això permet als pares i mares, educadors i altres professionals relacionats amb la infància, educar de manera positiva al nen/a i evitar problemes que puguin influir negativament en el seu desenvolupament. Els pares tenen una gran influència en el comportament dels seus fills/es, i aquest és après, és a dir, es pot modificar. De la mateixa manera que podem augmentar la probabilitat que un "bon comportament" es repeteixi, podem disminuir, i fins i tot eliminar, els "mals comportaments".

Els estils educatius van canviant amb els anys, hem passat d'un estil educatiu molt autoritari a un totalment permissiu; aquest fet implica que els infants es mostrin "mal educats" i desobedients. S'ha de tenir present que el nostre estil educatiu comportarà conseqüències en les actituds i comportaments del nostre fill o filla.

Als infants se'ls ha de dictar límits, normes i pautes de comportament en el moment adequat. Això permet una millora del clima familiar i una influència positiva en el desenvolupament personal del nen/a, ja que li proporciona seguretat i confiança. Hi ha pares sobreprotectors, pares exigents i castigadors, pares lliberals i permissius. Som lliures d'educar als nostres fills i filles com volem - o podem -, però existeixen diverses pautes educatives que ens poden ajudar a adquirir certs estils educatius sense deixar de ser nosaltres mateixos:

- **Elogiar de manera abundant.** Hem de reforçar positivament als infants, elogiant-los de manera continuada per reforçar la seva autoconfiança. Es tracta d'estimular al nen perquè s'esforci a aconseguir les seves pròpies metes.
- **Corregir sense atacar.** És important parlar amb els infants en termes positius. Hem de deixar clar que el comportament és el que no ens agrada i no pas ell o ella.
- **Ser tolerants amb els fracassos.** Hauríem de felicitar als nostres fills i filles tan per les coses que han fet bé, com per intentar fer-les bé.
- **Exigir moderament.** Hem de ser sensibles a les possibilitats de cada nen, per això, hem de posar normes i límits realistes i coherents, i conseqüències breus i immediates al mal comportament.

S'ha de tenir present que no solament eduquen els pares/mares i l'escola, sinó que l'entorn on l'infant participa també influeix en el seu desenvolupament. Li proporciona aprenentatges socials, de relació, de convivència. Per aquesta raó és important proporcionar als nostres fills i filles un entorn proper sa. Per altra banda, hem de ser conscients de la manera amb la que, tinguem fills/es o no, els nostres actes influeixen als més petits de la nostra societat, al futur d'aquesta.

Vosaltres, els pares i mares, teniu la feina més important del món, 24 hores al dia, 365 dies a l'any, sense sou, sense vacances,... però quan vegeu al vostre fill/a feliç, creixent i aprenent, sentireu que teniu la joia més valuosa del món.

Montse Grau Sánchez

Psicòloga de PSIGMA